

<p>Előfizetési árak</p> <p>Egész évre . . . 5 frt — kr. Fél " . . . 2 frt 50 kr. Negyed " . . . 1 frt 25 kr. Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.</p> <p>Hirdetések</p> <p>a legutányosabban számítottank.</p>	<h1 style="font-size: 4em; margin: 0;">BAJA</h1> <p style="font-weight: bold; margin: 0;">vegyes tartalmu hetilap</p>	<p>Szerkesztőség</p> <p>hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:</p> <p>Rochus-utcaza 42. szám.</p> <p>Az előfizetési pénzek és hirdetéseknek Nagy Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.</p>
---	---	--

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Népiskoláink.

Talán majd mégis lessz derű iskolánk ege felett!

A tanfelügyelő ur legutóbbi jelentése nagyon sokat beszélt nekünk a magánk iskoláiról s még mennyit hagyott a **szék** közt olvashatunk. Sem a kül-, sem a belszervezettel nincs megeledeve a jelentés; felsorol sok, különböző természetű bajt, s ezek orvoslására megajánlja a legjobb belátása szerinti orvoslási módot is.

Vegye a tanfelügyelő ur tisztá, önzetlen érdeklődésnek, midőn jelentésével e helyen foglalkozunk, s engedje meg, hogy a r. k. iskolák bajainak forrásán még az óvén felül egy igen fontos okot felhozzunk.

Az igr. hitközség maga tartja fenn a maga iskoláit, és csak — aránylag csekély — szubvencziót húz a városól, még csekélyebbet az államtól; de az igr. hitközségnek, miután saját zsebére megy a terhek jó nagy része, — maga választván a tanítókat — elég oka van saját felekezete tanítóinak választásánál a lehetőségig körültekintőnek lenni, s a lehetőségig oly tanítót választani, ki ugy nevelési mint tanítási szempontból a lehető biztosítékot nyújtja.

A két protestans és a gör. kel. felekezetek függetlenül, maguk alkalmazták tanítóikat, s így módjukban van legjobb belátásuk szerint helyesen választani.

Nem így a rom. katolikusoknál! Ezen felekezet tanítóit a városi bizottsági tagok választják.

Hogy mily szempont vezérelje ezen testületet a választásoknál, részletezni nem tudom, mert úgy felekezetségre mint polg. és politikai álláspontra nézve nagyon különböző elemekből áll, s jó is,

hogy így van, de nem jó, hogy ezek együtt adják a r. kath. hitfelekezeteknek a tanítókat.

Ha a más vallású választó bármennyire érdeklődik is a népevelés ügye iránt, nem tarthatja szem előtt, hogy mily szemponttól vezérelk a más vallású, a katolikusok a maga tanítóinak megválasztásában, s meglehet, hogy igen jó tanítót választ a kiben a kath. egyház tanítványai is megkapják.

Hogy mily szellemi műveltséggel bír a választó, ez is nagyon fontos; azonban, hogy azon fontos körülmény, hogy milyen politikai meggyőződése van a választónak, fájdalom, ez nagy kárára van a nevelés-tanításá ügyének. A tanfelügyelő ur jelentésének egyik lécete pontját a tanító választásnál a politikai elvek követése szültte.

Amíg tehát felekezeti iskolák vannak addig ne engedjük meg, hogy azoknak akár anyagi, akár szellemi ügyeibe más felekezethez tartozó belevátlakozzék.

De hogy egyszerűsind megadassék minden polgárnak a maga joga és kötelessége, a rom. kath. hitfelekezeti tagjainak először tesztület, hitfelekezetté kellene alakulni, amint ez van szerte a hazában, a felekezet unió testület megválasztánál a maga iskolaszékét, mert az sincs ár rendben, hogy a kath. iskolaszékét a különböző felekezeti tagokból álló bizottsági tagok választják — még pedig ezelőtt különböző hitfelekezeti polgárokból. — Ez törvényadja jog, ezt gyakorolni nem csak jog, hanem szent kötelesség.

Végül kérjük a tanfelügyelő urat ne hagyja többé elaludni az ügyet, nevelésügyünk bizonyára sokat fog nyerni, Baja város jövő polgársága pedig hálával fog rá és munkájára vissza emlékezni.

Közbiztonságunk.

(R. N.) Talán kün a vidéken sincs annyira megrögtöve a közbiztonság, mint épen nálunk; talán sehol sem kell oly felve lépni — az est beálltával — az utcázra, mint itt városunkban, hol pedig 20 rendőr és 6 csendőr őrökdiék felteletünk.

Azt kérdi tán valaki, hogy a közbiztonság fenntartására hivatott közegek nem teljesítik kötelességüket elég hűen, pontosan, avagy, hogy tán szmetet huny-nak egyes eseteit felett és nem vesznek észre oly dolgokat mik közvetlen közelükben történnek, erre határozottan ki-mondom a „nem”-et, mert a közbiztonság közegek kötelességüket töltik telje-tőleg — jól teljesítik; ánde van egy más körülmény, a mely csökkölte a közbiztonság ily miserális állapotba jutásá-t, az pedig a rendőrök elégtelensége. Hisz első pillanatra is felütnő az, hogy 20,000 lakóst számláló város felett 20 ember őrökdié; ez oly arány, melyet ily állapotban túrni nem lehet, nem szabad, mert így maholnap oda jutunk, hogy az est beálltával az utcázra kisésem léphe-tünk, s ha vagyonnuk — értéknk van, vagy magunknak kell felette őrökdiénnk, vagy fizetett őr kell fogadnunk, hogy életünkön s vagyonnakát őrizzé.

Valóban nagyon sajátságos helyzetben vagyunk, vagyonnk életünk bizton-sága meglehetősen megrendítve, a nélkül, hogy gondoskodnánk arról, hogy a megringatott közbiztonság helyreállítását gyökeres eszközökkel létesítsük; mert ugyekes a város által vezetett 20 rendőr-őröl még kivánni sem lehet, hogy minden 5—10 percében a részukre jutott járás minden utcazájában megforduljanak, s hogy minden zugot átkutassanak, — a magunk által netán fogadott őrben meg

épen nem lehet biznunk, mivel nem lehetetlen hogy épen az őr egy tolvajszövet-kezet tagja s így épen 6 maga nyujt alkalmat megkérőzötásunkhoz, mint azt a közeგი felelős őrökdiék tapasztaltuk; — ezeket nem ell-örzi senki sem, mert nem áll kötelességében, a rendőröknek meg sokkal több, terhebb a teendőjük, mint-szem felügyelhetnénk rájuk.

Szóval, még ha mind a 20 rendőr végezné is az éjeli őrökdiét, ami lehetetlenség, mivel tudomásunk szerint 4—6 rendőr nappali szolgálatot teljesít, — közbiztonságunkról nem valami nagyse-rűen van gondoskódva; mert azt csak nem nevezük gondoskodásnak, hogy 20 ember lakosra jut 20 rendőr, és 20 ezer lakós élete és vagyona felett 20 egyén őrökdié; nem is csoda tehát, ha oly miserális látóban áll a városnak mon-dhatni legfőtényezője: a közbiztonság.

Ha bárhol lehet, de itt, e tényező-nél nem szabad takarékoskodni, mert e takarékoskodás elősegíti az erkölcsi bukás mellett az anyagit is, mivel az alkalm teremt a rosszat, már pedig nincs-e elég alkalom adva a rosszlelkűeknek életükre és vagyonnukra törhetni 20 — illetve 14—16 rendőr mellett; nem-e szülemlik meg a rossz eszméje a sanyaru helyzetben levőkben akkor, ha arra gondolnak, hogy a igha ha fedezik fel őket, — illetőleg az élet és vagyon elleni me-rényletet keresztül vihetik anélkül, hogy azért bünhődnének. Tehát nemcsak az anyag bukás, de az erkölcsi romlás révpártján is állunk s ha tovább tart a jelen állapot úgy a társas együttléte alapja a közbiztonság, meg van ingatva s ezzel együtt a társadalmi előhaladás aláírása s ha már egyszer keresztül vitték a rossz-zat sikeresen, másodsor már könnyebe-n fognak hozzá s így később megszok-

TÁRCZA.

Csorba Zsófi.

Csorba Manci, mi nirelletl!
Etonállok társak lettel,
Csaköny Lacit rejgeztet,
Törvény itél most felelett.

„Nagyas urak, nagy bajom van:
Odahaa egy halottam.
Koporsóban vár a némem
Elstratom, megígérem.

Csodaszébb lesz pikésése,
Ha egy konyet sírok érte,
Ha én vetem örök agyát! . . .
Visszajörök!” — Elbocsátják.

Mogy a lányzó néma gyászba,
Megenyálja a ki látja.
Bortonek ablakánál
Lacsi né csak gyúnt a laugbol:

„Jgy jár, a ki — lási betellelt, —
Máskorál, nem honn seperget!”
Fut, fut a lány; szava töre
Átújálja: „Jgy csak ő ne!”

Odaburul a halottra;
Megöleli, megajolja
„Mit a törvény boltra ró ki,
Megfizeti Csorba Zsófi!”

Kikérteék, sírba tettek,
Megrávták, eltemették!
Vissza is jött Csorba Zsófi.
Büntetését jól letörte.

„Gyere mostan tömlőzöcskébe.
De ha megkérés koporogve,
S szeretőid látni vágyod,
Megenyehetik bucsizásod.”

És az aútó hogy kitérél
Csaköny Lacit ajakáról
Nyers indulat szava hangzik:
„Mert nem hoztál ide Manczit!”

A teremben összenéznek:
Eszre ment el a legénynek:
„Gy Mancsi van-e kettő-e?
S te vagy-e a szeretője?”

„Nem én vagyok a valódi.
Huga vagyok Csorba Zsófi.
Akinék szolt az írtel,
És immar az ístene lett.

De nem bírtá elviséni,
Nem tudott így sírba menni.
Jó uram, megbocsássak!
Én romon le tartozását.”

Összenéznek, összenéznek
Még ily ügyben nem ítétek.
A legénynek végre fölkel:
Savait kísér könyvetl:

„Csorba Zsófi menj s jögyézd meg:
Átletek fölfelebbrezt!
A ki olvas szíveinkben,
Meg is áldja tetteid. Isten!”

Reviczky Gyula.

Egy boldog ember.

— Elbeszélés. —

Írta: DREISZIGER KÁLMÁN.

Párisban, a St. Mulaire utcában egy igen szép emletes lak áll, melynek külső díszet: a művészi szobrok s az ablak parkányzatú díszítő virág díszítmények — nem kevésbé vonják magokra a figyelmet, s

ha idegen kérdi tulajdonosának nevét a felelet csak ebből áll: „egy boldog ember.”

A mily nagyszerű a lak kívül, ép olyan belül is, hol a termeket mindenütt gazdag anyagúszás damaszt selyem fedti. Minden szoba más színnel van ékítve és hason színű bútorkkal megkrava.

Egy tündér palotának lehet képzelné az egészet, mert a mi zép és gyönyörköd-tő, minden feltehetőlható állás volt, meggyed emeleti szobácska van beszknya, a tulajdonos szerint örökre.

A tágas udvar a délvore varázsol, mert minden tropicus növény képviselve van sgy az udvar egy vaioagos ligetnek nevezhető madarak nélkül.

Hogy miért mondjuk e lakot egy boldog ember tulajdonának, annak tulajdonitandó, mert pár év előtt oly alacsony állás volt, mint ma magas, ennél fogva tehát méltán nevezheti a nép boldognak, de hogy ő is hason boldogságot élvez eddig titok fedi, az teny, hogy gazdag.

E boldog ember neve Thevenot Edgárd, mintegy 30 éves ember, magas termet, gyűrűzött fekete haj és bogár szemekkel, mindezeket pedig kiegészíti a szabályos, szelídség-keztető arcz és a bajusz, a mely alól, nem kevesebb látható a mosoly.

Ő igen szeretőre méltó ember és szíves hazigazda, mert azután barátai nem is keves számban vannak, kik szeretik és tisztelik őt.

Eme boldogságot osztja vele egy sugár termelt, széke selyem fűrtökkel és hajóla arczú bíró nő, az ő kedves neje, ki minden tekintetben felül nujja férjét, azért nem cso-

dálándó, ha vannak vendégek és barátok között sokan, kik csak is az eperezákról eklebből mosoly élvezéséért mennek a tündér palotába, de azért legkevésbé sem kell azt hinni, hogy a helysz csak egy futó gondolat is vetne a netáni megbeszálás. Nem, oh nem, hanem természetében rejlik a mosoly és szeretetreméltóság.

Ők gazdagok és boldogok, mert nem zavará hazi bekéjoket semmi sem, hanem példás egyetértésben egymás boldogítására élnek, mit emelnek még a gyermekek is, kik környezik őket. . . .

Egész Páris megrögtögdött azon tudatban, hogy Thevenot Edgárt örökölt s így lett boldog.

Egy gyönyörű tavaszi napon, vilám társaság ül együtt a palotának bszette alakított udvarában, hol sokat beszéltek a multról és jelenről, csak a házi ur arczán volt látható némi szomorúságot jelező kifejezés: visszagondolt a multba s ezért volt mindez.

Beszéd közben előhöztek a retteget Bastillet is, a melyben már oly sokan lettek halálukát, s hogy hányan lettek ez által boldogtalanokká s örökösök földöntöküké, ekkor Thevenot szemében egy könny rögült meg, a melynek igen nagy jelentősége volt, de azt eltitkolnia kellte t, mert a nyilvánoságra hozatal tán ebbéli boldogtalanságát illantató helyre, sőt a halálba menekülni kényszerítte.

Mindenkinek feltűnt a házigazda ú szoktalan visellete, miért azután nem egyszer kérdezték annak okát; ő csak azt

ják s ha néfán teffelben érettev bunte-
ternek, azt már fel sem veszik, mert
szerintők a jóval rossz is jár.

Mindezeknél fogva tehát szükséges,
meg pedig elkerülhetlenség, hogy a rend-
eszer száma szaporíttassék, mert anélkül
azt kell, hogy megérleljék magunkban,
micsént akaratihányból s nem pénzszűk-
ségből származik az egész, akaratunk
pedig kell lenni, mert ha nincs, ahi ny
nem lesz, úgy kéntelennek leszünk hinni,
hogy atyánk ásták meg sirunkat. Ezt
pedig, hogy valósul, hinni nem akarjuk.

Különfélék.

— A bajai I. adó négyelet közva-
csorájá. A bajai első négyelet közva-
csorájá mult szombat, sokkal jobban
székült, mint azt az első napok hírei
után várni lehetett volna, sőt a sikert
határozottan nagyobbi, mint a múlt
éven rendezett huszonhatodikot.
— A nagy, de válogatott köz-
vény folyton derült hangulatban tört az
estét illetően az éjét át. — Valóban,
csakis a felszólalató teljesítő bájos
kiszavonyok lekötölési süccetés szolgá-
latkészsége, s az egyjelt némesszerű hő-
gyek fáradhatlanságán lehet kizáró-
lag tulajdonítani, hogy a helybeli szeg-
ények javára megelhető összeg maradt
fenn; igaz juthatott volna több is, de
a négyelet közvaországját az a nélkül
is hosszú farsang végére helyezték, a
közönség egy részét a mulatságok kizáró-
latokká — talán ennek lehetett tulaj-
donítani, hogy nem jelentek meg
oly nagy számmal, mint a múlt év
haszon vigalmára. — A fardhatlan
előadások R a d á n y Gyulánál örömn
kivül ott láttuk J a n k o v i c h Anré
főispán a r ó m előadását is, ki körül-
belül 12 óráig derült kedélygel előzött
a teremben. — A meglévő hőggék
közül felsoroljuk a következőket: Ang-
föld Gyulánál, Csérbia Ferenczénél, Csé-
sches Ferenczénél, Drescher Ede-
né, Kardos Keszény, Dr. Ladányi Mór-
né, Páncsós Atalánál, Lotvinócs Ist-
vánál, Polierman Bertalannál, Puko-
vics Ferenczénél, Tány Mátvánál, Tány
Józsefnél urhölgyek és Latinovics Ká-
tiszca, Tány Emma kiszavonyokat. —
A felszólalást az egyjelt bájos kisza-
vonyai teljesített, kiknek névsora a
következő: Császár Leona, Drescher
Mariska, Horváth Irma, Iványovics Ana-
na, Jovánovics Anna, Kardos Irén,
Kardos Susanne, Lederer Valerie,
Loosz Vilma, Müller Vilma, Pankovics

Georgia, Radány Gizella, Saly Ró-
zsa, Saly Margit, Sárkány Ilona,
Szendrői Joldán, Spitzer Anna, Spitzer
Ida, Vojnich Ilona k. a. — A «va-
csara» a késő este, majd a hirtelen
derengésig hárszókat, mi kétségkívül
többet beszél a közvácsora sikere mel-
lett, mint akárholony rőnyji (pardón
veterény) tudósítás.

• Hymen. Koffron Ignác ur m. kir-
kat. német a napokban váltott jegyet Sch-
negeon Ilona kiszavonyval — Schnegeon József
polgáttársunk szep s mivel lenyával. Szere-
nesen köntölő frigyükre.

• Tóth Kálmán szobrára folytatélag
adkozott: Tarcal Nep. János ur gyűjtése
4 frt 24 kr, bajai ipártársulat 95 frt, Ver-
sezes város 5 frt 59 kr, Hárconszék megye
3 frt 80 kr, Kecskemét város 80 frt, Fejér-
megye 12 frt 90 kr.

• A magyar szent korona országai
vörös kereszt egylete bajai főnöknék női
választmányi tagjai, az orsz. városi kereszt
egylet közp. igazgatóságú leirta folytán,
már hetek óta szorgalmasan dolgoztak a
harctéri sebcsinelti részre szükséges sebkö-
csomagok elkészítésén. — a napokban már
mint orvostanul 433 db sebköztől a hozzá
való táskával egyetemen küldték föl a közp.
igazgatóságának.

• A polgári olvasó-egylet bálja
l. hó 21 én — mint hitták és reményelték —
a legjobb sikerrel zárta be az idei tar-
sangi évadot. Ugy erkölciesleg mint anyagi-
lag sikerült s a jelen voltak kedélyes mulat-
sággal töltöttek az éjét. A tiszta jövedelm
körübelül 21 frt 50 k belevérte alábbi arak
szives felajánlásait, u. m. id. Müller János
3 frt, id. Petrovacs István, Koberausch To-
biás, Edeyji Gyula és Herzfeld Soma 1 — I frt,
Drescher Ede 90 kr, N. N. 60 kr, Szonyi
Mátyas 40 kr, Bukner. Olay Lajos, Csérbia
Ferenc, Szilcszer, Dr. Hutt Éde, N. N. S. N. és
Lengyel Andor 20—20 kr. — Mással a
nap «Lilyánd» helyiségében kitűnően siker-
ült s kedélyesség tekintetében pártját rit-
kította nagy «ha le b e d» rendeztetett.

• László. A helybeli tanító képzé-
se kertjében, mint biztos forrásból értesünk
— már idei salátát árulnak. Ugyanott kül-
önféle nyílott és búmbó virágok jutányos
áron kaphatók.

• A bajai ipártársulat által f. évi
február hó 1-én megtartott bál összes bevé-
tele 375 frt 80 k. Kiadása 185 frt 80 k,
marad összes tiszta jövedelem 190 frt, mely
összeg fele Tóth Kálmán szobrára, fele pe-
dig az ipártársulat alapítókegye nevelése-
fordították. Együttal megemléjték, miszerint
a társulat Streitman Jószeftnek Jászberényben
felállított szobrá költségéhez 5 fittal jár.

— A biktíji postarablás és gyökös-
ség úgy új studumba lépett. Fréch József

szabadságot állományú katoná, biktíly lakos
ugyanis a farsang utolsó napjában felkötöz-
vén kötelezett, mi által a nyugelmit magára
vonta. Köztudomás szerint sozony egy-
levél, ősz óta, hogy a katonsági póló meg
csak szolgálatban nem volt, így a gyám mel-
lett eszt rá biktíly közseg ödemes jogozije
figyelmmel kísérven Fréch Józseft, a bajai
a honrendezői irarukonszavok közlön-
jöttével ellátotta, s már másup 2823 frt 74
kr rabolt pénzt sikerült feltámlálni. A köz-
lelbi részletek a vizsgálat sikere érdekében
el nem mondhatók, úgy is temerődk rátek özők,
hogy lépten-nyomon rosszakarúta hírek ter-
jesztéseket, melyek a hálgy részről besü-
lteséven azonban jó hűvelvet comppontálják,
ugy mástárszól a vizsgálat természet nagyon
akadályozták.

• A hitiltétele gőzmalom listraké-
rát f. hó 24-én reggel fél hat órakor homi
jó madarak feltettek, és onnan hűvelő iszet
keltették «minden hétételezettetés
nélküli» szállítási, de ebből szándékukban
a malomtelek által megakadályoztatást, el-
fogottasok számában nem sikerült.

• Embertűrés nagy egykkesség. F. hó
23-án a vorostásban utcaiban Szabó András
napszámos halva találtott. A halva a kör-
házba szállítatvan, a törzségi leonelási kó-
rítotte, miszerint Szabó Andrást ismeretlen
tettei halálánál megölte, s a lovés ballu-
di-ét annyira összerocsolta, hogy annak
kovekzetése meghalt. A rendőrség anyna
höl Pusztai János fapártost fogatta be,
eddig azonban bizonyitek szerszethó nem
volt. Napszámos, hogy városunk ter-
letén új tett követhet volt e amelkél,
hogy arról a rendőrsék csak távoli gyamu-
okot is szeretett volna.

A közönség köréből.*

Köszönetnyilvánítás!

A vezetésem alatt álló intézet har-
madik osztályának növényekéi az iskolá-
ban szerzett elméleti ismereteket tapasztá-
latai útján is gyakorlatiánki szerzhethó nem
volt. Napszámos, hogy városunk ter-
letén új tett követhet volt e amelkél,
hogy arról a rendőrsék csak távoli gyamu-
okot is szeretett volna.

Baján 1882. február hó 24-én

Dr. Bartsch Sanna,
a tanítóképzés igazgatója

* Erovat által a kövérékek összefogó köz-
lemények általánál, kekedő telőseggel mellet
kiszövektek. Szerk

Irodalom.

— «Irók és művészek» polka trem-
belnek aput a «Haza» a társulat
kiadásában. Ezen sikerült polka az «Hoi
bálon lett bemutatva Schubert katoná zene-

kara által. A nemzeti színi czimlap izlé-
teség. Ára 80 kr. Szerzője Knesz Flügő. Kapható
minden vidéki könyv- és zeneműkeres-
kedésében.

• «Ingeny» czimú polka française
jelent meg színiül a «Haza» a társulat
zeneművészek társulata kiadásában. Ára 50
kr. Kapható minden vidéki könyv- és zenemű
kereskedésében. Budapest a társulat nonz.
zeneműkereskedésben váci-utca 3. sz. a.

• A «Képes Család Lapok» 21. a
száma — Melenr Vilmos küddösében — igen
változatos tartalommal jelent meg. Ára egy
füzetek 15 kr.

• A magyar népbrát" 8. száma éle-
változatos tartalommal megjelent. Ára 14,
évre 1 frt 50 kr. Az előfizetéseks Euchs tet-
vérékhöz (Budapest, nagymező-utca 14. sz. a.)
küldendő.

• A hazl barát" 8. füzete érdekes
tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15
kr. kapható: Bonsinger Zsigmondnál Bacs

Csarnok.

A lovaglásról.
E szó «lovas» ahhoz képest a minó
alkalmatlan használják, nagyon sokféle
érteleml. Ha csak egy gyalogló, egy kos-
csizó és egy nyargaló között megkülön-
bötéttel mondjuk: mi itt jó egy lovas —
ez csak annyit jelent, hogy az illető
egyén lovon ül. Vannak lovások, kik
szégyellényes kedvtelősök, és ismét mások
kik hiúságóli lovolagnak.

Ez utóbbiak népe utcákön, nyilvá-
nos helyeken, szóval ott szeretnek lo-
vagnóli, hól ék és lovák láttatnak; valódi
büntetést tekintenék azonban, ha — a
legjobb vadászlovon bár, valamely
aföldi puszta árkan-bokrán keresztül,
szép szemeköl nem bánatultva, kelene
mennék. Ezek számú álmúlk aránylag
csékély; lovasuknak nagyobb része ügy-
velősen lóháton nót fél, kedvtelősök
jóformán azért lovalog, mert ez illet
szüksége; mert a lovat, a mozgás é ne-
mút szereti s az agrak vagy kopuk
utáni nyargalással jóvá kedélyekben ked-
veltéli.

E szó lovas, határozott is, viszony-
lagos is.

Határozott, mert oly férfit jelent,
ki a lovasgásnak avatolta, ismeri a ló
telhetségeit és szokásait, s ki tudományos
elvékek és gyakorlatiái képes és telhet-
ségeket jól felhasználja; és az, ki lova
telhetőséget legteljesebben mérvény s a lóra
nézve legkevésbé bajjal tudja felhasznál-
náli: az a legjobb lovas.

Máskézt viszonylagos é szó, mert
a jó lovasról még kétsős lehet, minő te-
kintetében az, mit után vannak jó lova-
diak lovások, jó katoná lovások, műlova-
rok, verseny és vadászlovakok — s min-

felelte ezekre: «Ma 24 éve volt a gysznáp,
szülőim halálnapja».

Természetesen megnyugotak é nyil-
latkozaban, mert ez elegendő arra, hogy
barkinek kedélye is változzék meg.

Azonban ne hídje senki, hogy ez volt
az induk, nem! hanem egészen más, mint
öreg komornikjának felvedett, eszt aiatit
titoktartással.

A vendégek szétoszlottak már s na-
gyobbiraguzt Paris lakói átengedtek mago-
kat a nyugalmónak, az álomnak csak The-
venot lakának egy rég nem világos volt
ablakán vert az a lámpafény, hól Thevenot
Edgárd volt öreg komornikjával De Bern-
courtal.

E szoba nem hídje kénteleme volt
terendezve, mert egy rozogant egy, asztal é
széken kívül még csak néhány olajlámpából
állott a burtozar, a melyeket már ujnyi
por lepelt be, jelöl annak, hogy rég volt
benne halandó.

— Még minden a régi — kezdte a be-
lepeseker Thevenot — így akarom ezt hagyni
mulandóg, míg én a föld lakója vagyok,
mert itt ért a szerenese.

De Berncour rövid szemlélet tartott é
különbös burtozar felett, azután pedig rezes-
könt hangun mondta: «Önök uram nem ily
lakban kellene éléni, ha a rettegött Bastille
nem zárja magába a kedves szüleit, kik
úndítóil feluszultak a boldogság ömöz.
dítására.»

— Szegény szüleitök ök már túl estek é
hajál földalman: kioltá drága életéket é
quillottíne, hogy gyermeköket földön futóvá,

koldúsá tegyék, mert nem csak azok estek
a zarnak adózatok, de rokonsim is é
vagyonnal együtt s a Thevenot Louis be-
vevő égy megvetett lett, mint volt előbb tisz-
telt... A sors szégyességgé, mily kitű-
nően mutatkozott.

— Tudja kedves Berncourt az ida
jövetel válla egyedül csak az, hogy felde-
ltem on előtt az én boldogdó létemet, s
hogy miként emeltem föl újra a Thevenot
nevet oda, hól az 24 év előtt volt, s földá-
lom 18 éven keresztül megvevott volt.

— Mielőtt azonban azt feldeudém es-
kü alatti titoktartást kérek.
Az ősz Berncourteskét tett a fedtíre,
azután Thevenot egy föházás után folytatá
beszédét:

— Midőn szülitemet kivégezték én 6
éves voltam, tehát még gyermek, kinnek meg
a magá feltérőli sínes határozott fogalma,
azért a gyermekeink életemet mások után
mondám — szótalalanul haragotom az ut-
czákon a nékül, hogy csak egy könyörölés-
tes ember is akart volna, így új nyájas
szót szólt hozzáim, nem, enigmat megveteték,
atyám vékterét, míg végre is egy szegény
hivatalkov tett magához és nevelt fel.

Azt hittem, hogy ék az én szülitim,
mert engem szerettek s mindet kálitethó
kenyelenben részesztettek s így elértem éle-
temnek 16 évet, a mulón már némi rész-
ben magamnak kellett keresnem kenyeremet:
egy közbizhatatlan hílyetekt, havi 25 frank
fizetésül; elhúzó miszerint én akkor úgy
boldog voltam, mint táa sóha sem leszek,
közönsék akkor, midőn a hónap elsőjén
nevelő atyám kezébe olvastam le pénzt.

Boldogságom nem soká tartott, mert
ezek is elhaltak s így lejárvaím romba
dőltek; s lettem ismét boldogtalanná, mit
nagyban fokozott meg az, hogy szállást nem
kaptam sehól, hanem kéntelemeim voltam
kínú a szabadban tolni néhány éjt, leg-
többször a Vendomé szobor pályán.

Majd legve megkényőzött rajtam Du-
four asszony é azóta minden újjász
nékelü é szobát s bele atyám é anyám
arcoképeket.

E kepek minődülni tulajdonbá jötté
igen sokáig zaklatott, de biztos nyomra nem
akadhatam. Edög volt az, hogy magam előtt
láthatam őket mindig, hogy örülek s szo-
mokodjam.

Igy multak é napok é honapok é
lettek évkké, mulatt az én fizetésem is
felemeltek 60 frankra, mely igen elegendő
volt arra, hogy elithassom magam, egész
szegénységem.

Egy kora reggelén, midőn még csak
az első napsugár hatott át szobám ablakán,
Dufouré örömsugáro arcczal lepelt be
hozzám a «Times» egy számvál s foivo-
sott «egy hirdelmenty, melyben az általam
elutnóké hitt Louis ívertem felszóltott, hogy
azonnal menjek Angliába, hogy végrelede-
tet megírhasza s tulajdonbá bossúsá
50,000 fontny bírtokot.

Elindém hinni sem akartam az egész-
ret, majd ismét é hal lételeséggé megnyug-
tatott é így határoztam ön örömem, hogy
neven ismet tudomokom fog é én önnepeit
é boldog leszek.

Dufoure asszony nem sokáig hagyott
gondokozni, mert azonnal átvette a szót s

egész komolysággal mondá: «ön Thevenot
ur igen boldog ember és gazdag, azért é
lakást mi hamarabb el kell hagynia; majd
az első emeleten rendezünk egy elegans bu-
tonter éliátot hól szobából álló lakást s
cselédket fogadunk, s mindazt én előle-
getém.»

E szavak örökmelkek nekem, mert
egyszerre é szük szobából égy terjedelmés,
áltám meg nem is látott fényes lakosztály
nyitattot meg elitétem, hogy élvezni kez-
dem gazdagosagomat.

Megköszöntem néki, s már a követ-
kező napon uttrakeltem a kívánt végrelede-
tet stb megszerzéséhez oly öntudattal é
boldogsággal, minőt szóval esetemmel lehet-
tem; kebel kell ahhoz, hogy érezhető
legyen egy oly örüm, mint minő akkor van,
midőn az ember előtt é boldogság é kin-
csök állnak csak arra várva, hogy azt
megragadjá é élvezze.

Tizenegy napig voltam távol Paris-
ból é ez idő alatt, mint tudtomra állítok,
nagyon sokat beszéltek rójtat, s a haute-
volné helyeire ismereti öhajtottak, míg az
előtt nemcsak hogy ismeretesegeim után nem
vagytak, de megvetettek.

Visszajöttömkor már nem é szük cella
fogadott, hanem az első emeleti, lelegezőn-
sabban beburtozarott hat szoba, s még é
jolyosó is disztíve volt különféle növények-
kel. Mindez oly meglepő volt, hogy perzse
összerúzentem, s némi kétyelvény támdotak,
— de majd ismét láva é a valót, min-
től eddig még élvezni nem volt alkalmam,
mi a tulvágham varázstól, hól elnével é
földajám sóhó, és váspad é köny, hogy csak

denk igen jó lehet a maga szakában, vagy talán más szakban is, ritka eset azonban, hogy valaki minden szakban egyiránt jó legyen.

A ki jó lovas akárvá válni, vessen számot magával: a lovaslás mely nemere leendő szükség, s ebben igyekezzék mestertől lenni.

Ha csak sétalovaglás a célja, igyekezzék csinos, könnyű, szilárd ülésre, s jó vezető kezekre tenni szert s ha ezt elérte, eleget tett s öröme lehet benne.

Ha vadászatra kívánja magát kiképezni, már szilárdabb ülésre, erősebb karokra és sokkal erősebb idegteret leendő szükség, mert ezek hiányában soha sem fog árkon-bokron átlovagolni; mi pedig a versenylovaglás illoti, lovatokétyéről is állmódjék az, ki kora gyermekégetélből nem szokta meg versenylovaglását.

Lovasssá 3féle módon válhatni. Egy mód az, hogy a gyermek először szia márra, aztán ponyra, végre paripára s s addig botlik és hull, míg megtanul hoztatapadni. Ez esetben gyakorlat útján bizonyosan szilárd ülésre s alkalmasint jó kezekre tennd szert; de mi több enél, előbb jól kisenvedni, később kitanulni a lo különböző csinait s szokásait s lassankint meg fogja tanulni azt is, mi ént előzve meg és gátolja ezeknek kitévéseit.

Második mód: feltéve hogy egy felnőtt ember soha sem ült még lovon, ez ő mestertől kezdjen tanulni, ki sok kelemetlen eseménytől fogja őt megóvni, kezes átlára helyezze s fokozottan oktatva lovaslásra növendékét. Mint gyermek — írja Harry Hicover — kinek „Practical Horsemanship” című könyvéből közzöljük a kivonatot — mint gyermek bármint lovat megültem s gondoltam is sokat azzal miként és merre megy velem a ló, s megbírom-e azt tartani vagy sem? de midőn egy kitünően idomított lovardát ló háttára tettem, s zavartak, hogy most így fogjam a kantárt s amugy tartsam a sarkam, midőn mesterem szavára és ostarára a ló két első lábát a falnak vetette s a két háttársóra ágaskodva a lovarda felén át oldalvást tipogott velem; nem kevésbé valék megálepítve s az árkon vagy sörvényen való átugrást sokkal könnyebnek találtam, mint azt, hogy e ráksórt mászó menetben a suly egyent megtartsam. Torvábbá rendkívül meglepet az is, hogy a lovarda a mester feladására az iskola sik sörvényén is ép oly magosat ugrott, mint egy vadászó sörvényen át — s ezt egymás után több ízben ismétlő.

egyedül a boldogságot élveztem, mi fő élvezetem is.

Ruháimat már egyenruhás inas vette le rólam s szobáimat pedig csinos szobaleányka mutatta be, melyek oly pazaron voltak berendezve, minő Thevenot. Elgondolnám még csak képzelemben sem szemléltem volna még rövid idő előtt, de ime ekkor valékint állott előttem: Hat díszes szobának voltam ura; holott azelőtt egye sem valóban.

Doigozó szobáimba mentem, hol első tréfáim volt egy levelet menesztetni távol Angliába a jötevőmhöz, kinek megháitátlan mindez.

A napok gyorsan mullottak, mert rövid idő alatt számos barátom akadtam, kik az előtt nem ismertek, de most már igen, mert nagyon van, így több hölgy körbe is feljutottam, hol szinte kiváló előszeretettel párosult előzőkénységgel viseltettek irányomban, mert hisz nagyon volt.

Ne gondolja azért kedves Bernecourt, hogy hiru vagy lenéz voltam; nem, oh nem, hanem inkább leereszkédő, azért igen sokszor voltak s most is vendégim azok, kik hivatalársaim és akkor is jóbarátaim, kik szeretém őket kétszeresen is, mert tudom mily sokat kell künödnök és fáradozni azért mit mehetnek és a mből ruházkodnak. Tudom jól, én is ugy voltam, nagyon sokszor könyvtel szemekkel hajtottam gondterhes fejemet nyugalomra s akkor nekem is jól esett volna, ha csak egy partfogóim is leendett, de nem volt söt megvételtek.

Mesterem a megerezetté kengyelzést, feszes terd s egyenes katonai ülés szükségét vitatta; én makacsul az ellenkezőhöz ragaszkodtam, azon erős meggyőződésben, hogy hiszen nekem, ki a vadászterem sörvény ugrarásban is sikerrel lovagoltam, hogy tehát nekem csak éntenem kell a lovasláshoz, jobban mint a világ valamennyi lovarda mestereinek.

Ez mindensetre nagy gátja leendett előhaladásomnak, ha katonai lovaslást lett volna célozom; de minután a lovardában csak „jó kére” szert tenni jártam, és részben elfogultam az okulás, s valóban mind e fontos kellekben, mind pedig az úlszerűségében sokat vált javamra a lovardai gyakorlat.

A lovaslás tanulásának 3-ik és legbiztosabb módja az, ha a gyermeket meg nagyon zsego korában a ló háttára tessék és így jó lovas gondjára bízzák ki oktassa. Gyakorlat útján sok készséget és ügyességet tehet bármiben sajátjává az kinek alkalma van e bizonyos dolgot folytatni gyakorolni; de azért nem következik, hogy gyakorlat útján a legjobb modort sajátítja el; hanem talán csak olyat, mely céljának megfelel.

Ha a fiu vagy féfi a tanulásra elég türelmessel bír, sok időt, költséget és szűkületet fog megkímélni, ha pedig nem akar tanulni, pár komoly bukás és sérülés után oszúni fog.

A lovaslás 3 különböző módjának eredményei alkalmasint a következők: A m rő gyakorlat útján tanuló hihetőleg merész jó lovas leend, de nem rendszeres. A csupán mestertől tanulóiból többé kevésbé rendszeres lovas lesz, de nem fogja magáéra tenni azon könnyűed és természetes ülést, mely annak sajátja, ki a lovaslást kora gyermekésgében kezdte. Mindig meg fog ént látszani, hogy nem mindegy neki, lóháton ül e vagy széken.

Nem állítják, hogy nem fog jól söt merészen lovagolni, s jó loval adalta 2-3 idény után a falkát is követbe; nem rázhajta le azonban magáról ana bizonyos mesterkélit modort, mely övketlen felükni mindenkin ki előbb tanulta, azután gyakorolta a lovaslást, a helyett hogy gyermekésgétől kezdve egyesítette volna a gyakorlatot a tanulással. Amak ki tökéletes lenni óhajk két kellekre övketlen szüksége van és ez erős idegzet és jó vérmérséklet. Az első nélkül nem leszü önbiázata s a második nélkül nem leszü türelme tanulni és lovat tanítani. Az ülést illetőleg sok függ az ember alkattól. Alacsony zömök emberek rit-

En, mint mondam szeretem öket s a mennyire lehetésgem, segítom anyagilag.

Boldog voltam, de eme boldogságot magamnak soknak hittem azért elhatároztam azt megosztani egy kedves nővel, ki mindenben vigasztalom lesz, de majd esmét lemondottam erről, mert hisz az még nagyon korai lenne akkor, midőn három hó előtt még nevetem úgy engem teljes honály fedett el a nagy közönség elől. „Jobb lesz kissé várni, mert a tekintély is nő még” mondam, s e mondas egy fél évig vezérelt tetteim és utamon.

Az örökség még nem volt kezemenél, hanem Dufourné asszony látott el pénzzel, mert úgymond, onnek gyermekem igen sok pénzre lesz, majd vissza adja azt, meg különben is.

Tovább nem folytathatta e szót, mert a zokogás megszakította, mi nekem nem kevés gondolkozásra s nem egy talányra adott okot, mert hittem szerint semmiféle oly kotelék nem vonzott hozzá, a melyről azt lehet mondani, midőn annyit pénz forog kérdésben — mint mennyit ő már nekem addig adott.

Megnyugodtam végül azon tudatban, hogy ez is irántam jó szívűségének tanujele, most már nyugobban, mert az ebbeli is az volt, csakhogy nem így mértékben.

(Vége kőv.)

lón ülök szépen a lovat, könnyűden és biztosan pedig épen nem. Elterjedj hiedelem, hogy magas ember alatt nehezebben jár a lo, mint alacsony alatt. Ez még mindig subjudice alatt álló kérdés s legfőbb is csak főtárgyszag.

A hosszú termet egy tekintetben mindensetre okoz kis hátrányt a lovasnak — s ez a hosszú kengyelzést szokás. Minél rövidebb ez, annál kevésbé lóg ide s tova. Elhöz vépest magas embernek különösen kell arra ügyélni, hogy czombjai és térdei sörvénylét biztosítson magának szilárd ülést és erős tartást a nyeregben, mert ha ezt nem teszi, s hosszú kengyelzsjában lábait mindig mozgatni fognak.

Lovas vadászok előtt önkénynt értbődő ezekből, hogy a nehéz testsuly éppen nem akadályo annak, hogy valaki jó lovas legyen, s csak a test súlyja a sulylyal keelő arányban. A nehéz testi egyvalgyakran bantulatosan s az első sorban lovagol; nem emlékezem azonban — végzi Harry Hicover — bár sok ezer embert láttam falika után lovagolni, de nem emlékezem egyre és, ki ha alacsony termetű volt is 180 fontot nyomott, jó és deli lovas lett volna.

**

Üzleti tudósítás.

Baja, 1882. febr. 22-én	
Baja	11.55
Bab.	8.75
Zab.	7.30
Arpa.	7.30
Rizs.	8.60
Kéles.	5.30
Kakorica.	6.50
Az árak 100 kilogr. után.	

Felölös szerkesztő: Főmunkatár: Cserba Ferenc. Devich László.

HIRDETESEK.

Hirdetmény.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint Baján, a pesti úton 5. sz. a. jó karban lévő

Olajszutu

jutányos áron szabad kézből eladó.

Baján, 1882. febr. hó.

Grünwald Salamon.

Pályázat.

A Bajai Takarékpénztárnál az igazgatói állomás

betöltésére ezennel pályázat nyitattik. Nyújtandó ovadék és egyéb kellek a szokott deléltől hivatalos órák alatt az intézeti helyiségben megduhatók. Évi fizetés 2000 ft és 2% jutalék; három évi szolgálat letelte után a végleges megerősítés a közgyűlésnek fennmarthatik — ekkor igény nyugdíjra. Az ezen állomásra pályázók ajánlatai t. évi mártius 8-ik napjának déli 12 órájáig az igazgatóságunk benyújtandók; a később érkezettek figyetembe nem fognak vétetni.

Baján, 1882. február 14. én.

Az igazgatóság.

Meghívás

A BAJAI

kölesönös segélyző-egylet rendkívüli közgyűlésére,

mely 1882. márcz. 5. d. e. 9 órakor

Baja város nagyeremben fog megtartatni.

Tárgy:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő bizottság megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése a közgyűlés határozata értelmében.
3. Igazgató választás.
4. 6 igazgató-tanási és 6 póttag megválasztása.

Baján, 1882. évi február hóban.

Az igazgató-tanács nevében:

ROSENBERG Mór,
aligazgató.

Báta nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint Báta nagyközség tulajdonához tartozó báta-szeremelei dunaire használatú Báta nagyközség házána f. évi márcz. 9-én folyó évi április 1-től 1885. évi márcz. 31-ig nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog.

Mírel a bérleti szándékozók azzal értesítettek, hogy a rév közlekedés lemtartásához szükséges kompokat és egyéb eszközöket a bérlo tartozik elállítani. Tobbire nézve az árverési feltételek Báta nagyközség jegyző hivatalában a hivatalos órákban betekinthetők.

Kélt Baján, 1882. febr. 14.

Köppések, Kiss G. Péter,
jegyző, biro.

JÖVEDELMEZŐ KERESÉT.

1845. évi BADENI SORSJEGYEK eladására, melyek 1885. évig mind kisorsolándók, törekvő s megbízható egyének kerestetnek, előfőly jutalék vagy képzépz fizetés mellett. GRÜN & COMP bank egyesülete Amsterdamban. Ajánlatok GRÜN & COMP bank egyesületének fiókjához Frankfurt a. M. intézendők.

HIRDET MÉNY.

Alulírott esődtömegmondnok közhírré teszem, hogy KOLLER AGOSTON és PASKUSZ IGNÁCZ közadósok tulajdonát képező Szt.-Antal-utcai lakház, nagy-utcai magtar-helyiség, fürdő-utcai lakház, lívodai kertű földek, — lakház úgy a bajai határban lévő erdő melletti földek, minden órában haszonbérbe kiadó.

Baján, 1882. február 24-én.

OLAJ LAJOS,
esődtömegmondnok.

Hirdetések.

Életet és egészséget ismét visszanyerve!

Az egész Európában gyógyhatásosaknak elismert Hoff János-féle malátagyógykészítményeknek használata által.

(Egy feladult saját szája vallomása.)

Császárok, királyok és fejedelmek által 56-szor kitüntetve.

Csaknem minden európai állam es. kir. udv. szállítója: **Hoff János** urnak, kir. bizományi tanácsos, a cs. kir. koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának, a Hoff János-féle malátakivonat felfedezője s egyedül gyártójának. Európa legtöbb fejedelm. udvari szállítója: **Bécs, Gyárhelyisége: Grabenhof, Bräunerstr. 2. Iroda es gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 8.**

➡ Hála gyógyjelentés. ➡

Braila (Románia). Kérek gyorsan 13 palack Hoff János-féle maláta egészségi sörst s három zacskó (kék papirosban) nyákolódó **maláta-melleukorkat**, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-féle egészségi-sör rendelve van, **valóban e nélkül már nem is élhet, vagy legalább e nélkül egyetlen egészséges napja sem volna.** Mely tisztelettel **Borgheti A.**

➡ Hivatalos gyógyjelentés. ➡

Berlin, az új laktanya kórháza, a tüzer-utcában. A kitünő Hoff-féle malátakivonat egészségi sörnek, mely a sebesülteknek oly jót tett, hogy azok azt nem örömet nélkülözik, egy újabb szállításáért kéri től őnt az öpő hölgyek nevében **ROON,** miniszter.

Ó V Á S!

Egyedül csak Hoff János-féle malátakészítményeket kérünk, a csász. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztria-Magyarországon bejegyzett védjeggyel (a feltaláló arczképe). A több nem valódi gyártmányokból hiányzanak a gyógyhatanyagok, s a Hoff János-féle maláta-gyártmányok helyes készítés módja. S az orvosok véleménynyilvánítása szerint káros hatásuk is lehetnek. A valódi Hoff János-féle malátamelleukorkák kék papirosban vannak.

Főraktár Magyarország részére: **BUDAPEST ZSIBÁRUS-UTCZA 7. SZÁM.**

Főraktár Baján: **Michits István** urnál. Továbbá Cservenkán: **Knefely F.** Kaloecán: **Behr B. Lipót,** Mohácsen: **M. Schlesinger,**

Szabadkán: **özv. Stojkovits Döme** és Zomborban: **Gallé Emil** gyógyszerész uraknál.

NÁNAY LAJOS KÖNYVNYOMDÁJA

elvállal mindennemű e szakba vágó

M U N K Á K A T

➡ a legjutányosabb árak mellett. ➡

Üzlethelyiség: Baján, Bódog-téren, Scheibner-féle házban.

Ugyanitt ugy előfizetések mint hirdetések elfogadtatnak a

„BAJJA”

s z á m á r a.